

Doç. Dr. M. Murat İNCEOĞLU
İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

KİRA HUKUKU

CİLT I

İÇİNDEKİLER

CİLT I

ÖNSÖZ	VII
PLAN	XI
İÇİNDEKİLER	XV
KISALTMALAR	LIX
GİRİŞ	1

§ 1. GENEL HÜKÜMLER

I. Genel Olarak.....	7
A. Tanımı ve Unsurları.....	7
1. Tanımı.....	7
2. Unsurları.....	8
a. Eşya.....	8
aa. Kira Sözleşmesine Konu Olabilecek Eşya	8
bb. Kira Sözleşmesine Konu Eşyanın Kapsamı	10
b. Kullanımın veya Yararlanmanın Kiracıya Bırakılması	11
c. Kira Bedeli.....	12
aa. Genel Olarak.....	12
bb. Kira Bedelinin Miktarının Kararlaştırılmamış Olması	15
3. Diğer Sözleşmelerden Farkı	16
a. Ariyet (Kullanım Ödücü) Sözleşmesinden Farkı	16

b. Karz (Tüketim Ödücü) Sözleşmesinden Farkı.....	17
c. Vedia Sözleşmesinden Farkı	18
4. Karma ve Birleşik Sözleşmeler	19
a. Birleşik Sözleşmeler	19
b. Karma Sözleşmeler.....	19
aa. Genel Olarak.....	19
bb. Kendisine Yabancı Yan Edimler İçeren Sözleşmeler.....	20
cc. Karma Sözleşmelere Uygulanacak Hükümler.....	20
dd. Bazı Karma Sözleşmeler Durum.....	22
aaa. Kapıcılık Sözleşmesi	22
bbb. Vale Sözleşmesi	23
ccc. Yaşlılar Yurduyla Yapılan Sözleşme.....	24
5. Türleri	24
a. Adi Kira ve Ürün Kirası Farkı	24
b. Adi Kira ve Finansal Kiralama Farkı	26
c. Adi Kira ve Gemi Kirası Farkı.....	28
d. Adi Kira ve Hava Aracı Kirası Farkı.....	29
e. Dar ve Geniş Anlamda Kira İlişkisi Ayrımı	29
6. Taraflar Arasında Birden Fazla Kira Sözleşmesi Bulunması	30
a. Farklı Kiralananlara İlişkin.....	30
b. Aynı Kiralananlara İlişkin.....	31
B. Özellikleri	32
1. Karşılıklı İki Tarafa Borç Yükleyen Sözleşme Olması.....	32
2. Sürekli Borç İlişkisi Doğurması.....	33
3. Şekle Tabi Olmaması.....	33
4. Şarta Bağlanabilmesi	35
C. Süresi	36
1. Genel Olarak.....	36
2. Belirli ve Belirsiz Süre Ayrımı	37
a. Genel Olarak.....	37
b. Belirli Süreli Kira Sözleşmesinin Unsurları	38
aa. Sürenin Kararlaştırılması	38
bb. Kira Sözleşmesinin Fesih Bildirimi Olmaksızın Sona Ermesi	39

---

3. Karma Süreli Sözleşmeler.....	40
a. Genel Olarak.....	40
b. Şarta ve Olguya Bağlı Sözleşmeler.....	41
c. Serbest Fesih Hakkı Tanıyan Sözleşmeler	42
d. Uzama Kaydı İçeren Sözleşmeler.....	43
e. Minimum Süreli Kira Sözleşmeleri.....	44
f. Maksimum Süreli Kira Sözleşmeleri	45
g. Konut ve Çatılı İşyeri Kirası Sözleşmeleri.....	46
4. Sürenin Uzunluğu	46
a. Genel Olarak.....	46
b. Aşırı Uzun Süreli Sözleşmeler	47
c. Hayat Boyu Akdedilen Sözleşmeler.....	47
d. Sözleşmenin Sona Ermesinin Bir Olguya Bağlanması	48
5. Sürenin Hesaplanması.....	49
6. Kira Sözleşmesinin Uzaması Halinde Süre.....	49
D. Taraflar	50
1. Kiraya Veren	50
a. Genel Olarak.....	50
b. Kiraya Verenin Aynı Hak Sahibi Olmaması Halinde	51
c. Birden Fazla Malikin Bulunması	54
aa. Elbirliği Mülkiyeti	54
aaa. Kira Sözleşmesinin Kurulması	54
bbb. Maliklerin ve Kiracının Sorumluluğu.....	56
bb. Paylı Mülkiyet	58
aaa. Kira Sözleşmesinin Tüm Paydaşları Bağlaması	58
i. Şartları.....	58
ii. Paydaşların ve Kiracının Sorumluluğu.....	61
bbb. Paydaşlardan Birinin Kendi Adına Sözleşme Yapması.....	62
i. Kira Sözleşmesinin Geçerliliği	62
ii. Diğer Paydaşlar ve Kiracı Arasındaki İlişki	63
iii. Diğer Paydaşlar ve Kiraya Veren Arasındaki İlişki	65
iv. Kiraya Veren ve Kiracı Arasındaki İlişki	66

cc. Ortak Yerlerin Kiralanması.....	67
2. Kiracı.....	68
a. Genel Olarak.....	68
b. Birden Fazla Kiracının Bulunması.....	69
aa. Genel Olarak.....	69
bb. Eşin Durumu.....	71
aaa. Eşin Korunması.....	71
bbb. Eşin Bildirim Yoluyla Taraf Olması.....	71
ccc. Evlilik Birliğinin Temsili.....	73
II. Kiraya Veren Borçları.....	74
A. Teslim Borcu.....	74
1. Genel Olarak.....	74
2. Borcun İfası.....	75
3. İfa Edilmemesinin Sonuçları.....	76
a. Teslim Borcunda Temerrüt.....	76
aa. Genel Olarak.....	76
bb. Ayıplı İfanın Reddedilmesi İmkkanı.....	77
cc. Temerrüdün Sonuçları.....	77
b. Teslim Borcunun İmkansızlaşması.....	80
aa. Sözleşmenin Konusunda İmkansızlık.....	80
bb. İfa İmkansızlığı.....	81
c. Çifte Kiralama.....	82
d. Sorumsuzluk Anlaşması.....	83
4. Kiraya Veren İflasının Etkisi.....	83
B. Vergi ve Benzeri Giderlere Katlanma Yükümlülüğü.....	84
1. Genel Olarak.....	84
2. Hükmün Hukuki Niteliği.....	85
3. Şartları.....	86
a. Kamusal Yükümlülük Olmalı.....	86
b. Kiralanan Kaynaklanmalı.....	87
C. Yan Giderlere Katlanma Borcu.....	88
1. Genel Olarak.....	88
2. Yan Gider Kavramı.....	90
a. Tanım ve Unsurlar.....	90
aa. Genel Olarak.....	90
bb. Unsurları.....	91

aaa. Kullanımla Doğrudan İlgili Olmalı.....	91
bbb. Kiraya Veren veya Üçüncü Kişi Tarafından Yapılmış Olmalı	92
b. Benzer Kurumlardan Farkı	94
aa. Tamirat ve Tadilat Giderlerinden Farkı	94
bb. Temizlik ve Bakım Giderlerinden Farkı.....	95
cc. Vergi ve Benzeri Giderlerden Farkı	96
dd. Ortak Gider Kavramından Farkı	97
aaa. Genel Olarak.....	97
bbb. Kat Mülkiyeti Kanunu Anlamında Ortak Giderler	97
ccc. Alışveriş Merkezi Uygulamasındaki Ortak Giderler	100
i. Yan Giderlerle İlişkisi	100
ii. Kat Mülkiyeti Kanunu Anlamında Ortak Giderlerle İlişkisi	101
3. Yan Giderlere Katlanacak Olan Kimse.....	103
a. Adi Kira Sözleşmesinde	103
aa. Genel Olarak	103
bb. Düzenlemelerin Emredici Nitelikte Olup Olmadığı.....	103
b. Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında	107
aa. Genel Olarak.....	107
bb. Hükmün Emredici Niteliği	109
cc. Yan Giderlerin Götürü Olarak Kararlaştırılması.....	109
dd. Belgeleri Verme Yükümlülüğü	110
D. Ayıba Karşı Tekeffül Borcu	112
1. Genel Olarak.....	112
2. Sorumluluğun Hukuki Niteliği	113
3. Sorumluluğun Şartları	115
a. Ayıbın Varlığı.....	115
aa. Kira Hukukunda Ayıp Kavramı.....	115
aaa. Genel Olarak.....	115
bbb. Kiralananın Kullanım Elverişliliği Azaltan Eksiklik ve Bozukluklar	117

ccc. Kiraya Verenin Bildirdiği Niteliklerin Bulunmaması	119
bb. Önemli Ayıp - Önemli Olmayan Ayıp Ayrımı.....	121
aaa. Genel Olarak.....	121
bbb. Önemli Ayıp	121
ccc. Önemli Olmayan Ayıp	123
i. Genel Olarak.....	123
ii. Hafif Ayıp.....	123
iii. Orta Ayıp.....	124
ddd. Ayrımda Kullanılacak Kriterler	124
eee. Nitelik Vaadinde Ayrım.....	125
cc. Kiralananın Teslimi Anındaki Ayıp - Sonradan Oluşan Ayıp.....	126
dd. Maddi, Hukuki, Ekonomik ve Manevi Ayıp Ayrımı.....	127
aaa. Maddi Ayıp	127
bbb. Hukuki Ayıp	128
ccc. Ekonomik Ayıp	129
ddd. Manevi Ayıp	130
ee. Gizli Ayıp - Açık Ayıp Ayrımı.....	133
aaa. Genel Olarak.....	133
bbb. Kiracı Tarafından Sözleşmenin Kurulduğu Sırada Bilinen Ayıplar.....	134
i. Kural.....	134
ii. İstisnalar	135
ccc. Kiracının Teslim Anında Bildiği Ayıplar	137
ddd. Kiracının Teslim Anında Bilmesi Gereken Ayıplar.....	138
i. Genel Olarak.....	138
ii. Hukuki Ayıplarda.....	139
eee. Kiracının Öngörmesi Gereken Ayıplar	141
ff. İspat Yükü.....	142
b. Kiraya Verenin Sorumluluğunun Sınırlanmamış Olması	142
aa. Genel Olarak.....	142

bb.	Kiraya Verenin Sorumluluğunun Sınırlanmasının Yasaklandığı Haller.....	143
aaa.	Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında.....	143
bbb.	Diğer Kira Sözleşmelerinde	144
cc.	Sorumluluğun Sınırlanabildiği Haller	145
c.	Ayıbın Kiracının Sorumluluk Alanına Girmemesi	146
aa.	Genel Olarak.....	146
bb.	Kiracının Özen Borcuna Aykırı Davranması	146
cc.	Olağan Kullanımdan Kaynaklanan Eskimeler.....	147
d.	Sorumluluğun Şartlarına Dahil Olmayan Hususlar	148
aa.	Kiracının Muayene ve İhbar Külfetinin Bulunmaması.....	148
aaa.	Muayene Külfeti	148
bbb.	Ayıbı İhbar Külfeti	149
ccc.	Sözleşmeyle Muayene ve İhbar Külfeti Öngörülmesi.....	151
bb.	Kiraya Verenin Kusurunun Önemli Olmaması	152
4.	Kiracının Hakları	153
a.	Teslimi Sırasında Mevcut Olan Ayıplarda.....	153
aa.	Genel Olarak.....	153
bb.	Önemli Ayıplarda	154
aaa.	Genel Olarak.....	154
bbb.	Borçlu Temerrüdü Hükümlerine Dayanılması.....	158
i.	Genel Olarak.....	158
ii.	Aynen İfa ve Gecikme Tazminatı İsteme	158
iii.	Sözleşmeden Dönme ve Menfi Zarar İsteme	159
iv.	İfadan Vazgeçip Müspet Zararın Tazminini İsteme	159
v.	Süre Verme Zorunluluğu.....	160
ccc.	Sonradan Oluşan Ayıp Hükümlerine Dayanılması.....	161
cc.	Önemsiz Ayıplarda.....	162
b.	Teslimden Sonra Ortaya Çıkan Ayıplarda.....	163

aa. Genel Olarak.....	163
bb. Ayıbın Giderilmesini Talep Hakkı.....	168
aaa. Genel Olarak.....	168
bbb. Şartları	169
ccc. Kullanılma Şekli (Uygun Süre Verilmesi)	170
ddd. Sonuçları.....	172
cc. Ayıbın Bizzat Giderimi (Onarımı) Hakkı.....	174
aaa. Genel Olarak.....	174
bbb. Şartları	175
ccc. Sonuçları.....	177
ddd. Önemli Ayıplarda Durum	180
eee. Şartları Gerçekleşmediği Halde Ayıbın Bizzat Giderilmesi.....	181
dd. Benzeri İle Değiştirilmesini Talep Hakkı.....	182
aaa. Genel Olarak.....	182
bbb. Şartları	183
ccc. Sonuçları.....	185
ee. Fesih Hakkı.....	187
aaa. Genel Olarak.....	187
bbb. Şartları	187
i. Önemli Ayıp Olmalı	187
ii. Kiraya Veren Uygun Sürede Ayıbı Gidermemeli.....	188
iii. Fesih Beyanı.....	189
iv. Unsur Olmayan Hususlar.....	191
ccc. Sonuçları.....	191
ff. Kira Bedelinde İndirim Hakkı.....	196
aaa. Genel Olarak.....	196
bbb. Şartları	197
i. Ayıbın Niteliği.....	197
ii. Kiraya Verenin Ayıbı Öğrenmesi.....	199
iii. Feragat Edilmemiş Olması.....	200
iv. Unsur Niteliği Taşımayan Hususlar	201
(a) Sözleşmenin Devam Ediyor Olması	201
(b) Kusur ve Zarar.....	203
ccc. Sonuçları.....	204

i.	Kira Bedelinde İndirim.....	204
ii.	İndirim Talebinin İleri Sürülmesi Şekli	204
iii.	İndirimin Süresi	205
iv.	İndirim Miktarı	207
v.	Diğer Taleplerle İlişkisi	210
gg.	Tazminat Hakkı.....	211
aaa.	Genel Olarak.....	211
bbb.	Tazmini İstenebilecek Zararlar	212
i.	Fesih Dışındaki Hallerde.....	212
ii.	Fesih Halinde	213
iii.	Manevi Zararlar	216
iv.	Tenkis ve Mahsup	217
ccc.	Tazminat Talep Edebilecek Olanlar	217
ddd.	Kusur Karinesinin Çürütülmesi.....	218
eee.	Tazminat Sorumluluğunun Sözleşmeyle Sınırlandırılması.....	220
hh.	Sözleşmeyle Kiracıya Ek Hakların Tanınması	220
5.	Hakların Kullanılmasının Önüne Geçilmesi	221
a.	Genel Olarak.....	221
b.	Ayıbın Giderilmesi Talebinin Önüne Geçilmesi	222
c.	Diğer Taleplerin Önüne Geçilmesi	223
d.	Ortak Noktalar.....	225
6.	Diğer Talepler Yarışması.....	227
a.	İrade Bozuklukları İle Yarışması.....	227
b.	Genel Hükümlerle Yarışması.....	228
c.	Yapı Malikinin Sorumluluğu ile Yarışması	229
d.	Haksız Fiil Hükümleri İle Yarışması	230
e.	Komşuluk Hukuku Dayalı Taleplerle Yarışması.....	231
7.	Zamanaşımı.....	232
a.	Tazminat Talebi	232
b.	Bedelde İndirim Nedeniyle İade Talebi	233
c.	Seçimlik Talepler	233
E.	Zapta Karşı Tekeffül Borcu	234
1.	Genel Olarak.....	234
2.	Hukuki Niteliği.....	235
3.	Şartları.....	236

a.	Kiralananın Kullanımının Kiracıya Bırakılmış Olması	236
b.	Üçüncü Kişinin Üstün Hakkının Mevcut Olması	236
aa.	Genel Olarak.....	236
bb.	Şahsi Hak Talepleri	238
cc.	Kiralanda Halihazırda Kiracı Bulunması	240
c.	Üstün Hak Kira Sözleşmesinden Önce Kazanılmış Olmalı.....	241
d.	Üstün Hak Kiracının Kullanımını Sınırlamalı	241
e.	Kiracı Üçüncü Kişinin Üstün Hakkını Bilmemeli.....	242
f.	Kiraya Verenin Sorumluluğu Kaldırılmamış Olmalı	242
g.	Kiracıdan Kaynaklanan Bir Durum Mevcut Olmamalı.....	243
h.	Üstün Hak İleri Sürülmüş Olmalı	244
aa.	Genel Olarak.....	244
bb.	Dava Açılmasının Zorunlu Olup Olmadığı Sorunu	244
i.	Üstün Hak İddiası Kiraya Verene Bildirilmeli	246
4.	Sonuçları.....	248
a.	Davanın Üstlenilmesi Zorunluluğu.....	248
b.	Kira Sözleşmesinin Feshi	249
c.	Tazminat.....	250
III.	Kiracının Borçları	253
A.	Kira Bedelini Ödeme Borcu.....	253
1.	Genel Olarak.....	253
2.	İfa Zamanı	255
3.	İfa Yeri	258
a.	Genel Olarak.....	258
b.	Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında	260
4.	Ödememenin Sonuçları	260
a.	Genel Olarak.....	260
b.	Temerrüt Faizi.....	261
c.	Sözleşmenin Feshi.....	265
aa.	Genel Olarak.....	265
bb.	Şartları.....	267

---

aaa. Kiralanan Teslim Edilmiş Olmalıdır	267
bbb. Kira Bedeli veya Yan Gider Ödeme Borcu	
Muaccel Olmalı.....	268
i. Genel Olarak.....	268
ii. Stopajın ve Diğer Vergilerin	
Ödenmemesi.....	270
iii. Muacceliyet.....	271
ccc. İhtarla Mehil Tayin Edilmeli.....	272
i. Genel Olarak.....	272
ii. Verilmesi Gerek Süre.....	273
iii. İhtarnamenin Şekli	275
iv. Ödeme Emri	276
v. İhtarnamenin İçeriği	277
vi. İhtarnamenin Keşidecisi	279
(a) Genel Olarak.....	279
(b) Yasal Sözleşme Devrinde	280
(c) Birden Fazla Kiraya Veren Olması....	280
(d) Yetkisiz Temsilci	281
vii. İhtarnamenin Muhatabı	283
ddd. Mehil İçinde Borç Ödenmemeli	283
i. Genel Olarak.....	283
ii. Eksik Ödeme	286
iii. Ödemenin Hangi Ayın Kira Bedeline	
Mahsup Edileceği Sorunu.....	288
iv. Takas.....	289
v. Kira Tespit Davasının Mevcudiyeti	290
vi. Uyarılma Davasının Mevcudiyeti.....	293
vii. Muacceliyet Kaydının Varlığı.....	293
viii. Konkordato Mehli Verilmesinin	
veya İflasın Etkisi	294
eee. Fesih Bildirimi	295
i. Genel Olarak.....	295
ii. Fesih Beyanının Şekli.....	297
iii. Fesih Beyanında Bulunacak Olan	
Kimse ve Muhatabı	297
cc. Fesih Hakkından Feragat	299

dd. Feshin Sonuçları	300
5. Hapis Hakkı.....	302
a. Genel Olarak.....	302
b. Şartları.....	304
aa. Taşınmaz Kirası	304
bb. Yeterli Teminatı Mevcut Olmaması	305
cc. Kira Bedeli Alacağı.....	306
aaa. Genel Olarak.....	306
bbb. Geçersizlik Halinde	307
ccc. Sona Erme Halinde.....	308
c. Kapsamı	309
aa. Alacak Bakımından.....	309
bb. Eşya Bakımından.....	311
aaa. Taşınır Olması	311
bbb. Kiralananın Döşenmesine veya Kullanılmasına Yarayan Eşya.....	312
ccc. Haczi Kabil Olmalı	314
ddd. Kiralananda Bulunması	315
cc. Alt Kirada	316
dd. Üçüncü Kişiyeye Ait Eşyalar Üzerinde	320
aaa. Genel Olarak.....	320
bbb. Şartları	321
ccc. İyiniyetin Sonradan Kalkması	324
ddd. Üçüncü Kişiyeye Ait Malların Alt Kiracı Tarafından Getirilmesi	326
d. Hakkın Sahibi	326
e. Hapis Hakkından Feragat	327
f. Kullanılması	328
aa. Genel Olarak.....	328
bb. Malların Kiracı Tarafından Kaçırılması	330
cc. Kullanılmasının Sonuçları	332
6. Zamanaşımı.....	333
a. Kira Bedeli Alacağı.....	333
b. Fazla Ödenen Miktarın İadesi.....	333
B. Temizlik ve Bakım Giderlerine Katlanma Borcu.....	334
1. Genel Olarak.....	334

2. Hükümün Kapsamı.....	335
a. Temizlik ve Bakım.....	335
b. Küçük Tamiratların Durumu.....	335
3. Yan Giderlerden Farkı.....	337
4. Borcun İfası ve İfa Edilmemesi.....	337
C. Yan Giderleri Ödeme Borcu.....	338
1. Genel Olarak.....	338
2. Kiracının Katlanması Gereken Yan Giderler.....	339
a. Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları.....	339
b. Diğer Yan Giderlerin Durumu.....	344
c. Alışveriş Merkezi Kiralarında Ortak Giderlerin Durumu.....	346
aa. Genel Olarak.....	346
bb. Kat Mülkiyeti Kanunu ile İlişkisi.....	347
cc. Kiracıya Düşen Payın Belirlenmesi Sorunu.....	348
3. Giderler Konusunda Bilgi Verilmesi.....	351
4. Yan Giderlerin Ödeme Zamanı.....	354
5. Yan Giderleri Ödememenin Sonuçları.....	356
a. Temerrüt Faizi.....	356
b. Fesih.....	358
6. Zamanaşımı.....	358
a. Yan Gider Alacağı.....	358
b. Fazla Ödenen Yan Giderlerin İadesi.....	359
D. Sözleşmeye Uygun ve Özenle Kullanma Borcu.....	360
1. Genel Olarak.....	360
2. Hükümün Hukuki Niteliği.....	361
3. Görünümleri.....	362
a. Kiralananı Sözleşmeye Uygun Kullanma.....	362
aa. Genel Olarak.....	362
bb. Kullanma Amacına Uygun Kullanma.....	363
cc. Kullanıma İlişkin Diğer Sınırlamalara Uyma.....	365
dd. Yönetim Planındaki Kullanıma İlişkin Yükümlülüklerle Uygun Davranma.....	367
ee. Kullanımla İlgili Olmayan Borca Aykırılıklarda Durum.....	367
b. Kiralananı Özenle Kullanmak.....	371

aa. Genel Olarak.....	371
bb. Somut Görünümleri.....	372
aaa. Kiralananda Değişiklik Yapılması.....	372
bbb. Kiralananı Koruma Yükümlülüğüne Aykırılık.....	373
ccc. Kiralananın Kötü Üne Sahip Olmasına Yol Açmak	374
ddd. Kanunda Düzenlenmiş Yan Borçlara Aykırı Davranmak	375
eee. Hayvan Beslemek.....	378
fff. Kiracının Kendi Müşterileriyle Olan İlişkileri	379
ggg. Kiralananın Kullanılmaması.....	379
cc. Özenin Derecesi.....	381
c. Taşınmazda Oturanlar ile Komşulara Saygı Göstermek.....	382
aa. Genel Olarak	382
bb. Gösterilmesi Gereken Saygı.....	382
aaa. Genel Olarak.....	382
bbb. Kiralananın Kullanımıyla İlişkili Olma	384
cc. Saygı Gösterilmesi Gereken Kimseler.....	385
aaa. Genel Olarak.....	385
bbb. Kiralananın Bulunduğu Taşınmazda Oturanlar.....	386
ccc. Komşular.....	388
ddd. Kiraya Veren ve Yakınlarının Durumu	389
d. Taşkın Kullanım.....	390
4. Üçüncü Kişilerin Eylemlerinden Sorumluluk.....	392
5. Aykırılığın Sonuçları	394
a. Eski Hale İade.....	394
b. Tazminat.....	395
c. Fesih.....	397
aa. Genel Olarak.....	397
bb. Şartları.....	398
aaa. Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinde.....	398

i.	Esaslı İhlal	398
ii.	İhtar	401
iii.	Süre Tayini.....	402
(a)	Genel Olarak.....	402
(b)	Süre Vermeye Gerek Olmayan Haller	403
iv.	Aykırılığın Devam Etmesi.....	406
v.	Yazılı Fesih Beyanı	408
vi.	Feragat Edilmemiş Olması.....	409
vii.	Kusurun Önemli Olmaması	412
bbb.	Diğer Kira Sözleşmelerinde	413
cc.	Feshin Sonuçları	414
aaa.	Kira Sözleşmesinin Sona Ermesi	414
bbb.	Tazminat.....	415
6.	Teslimden Önce Kiralananın Özensiz Kullanılacağıının Anlaşılması	416
E.	Ayıpları Kiraya Verene Bildirme Borcu.....	418
1.	Genel Olarak.....	418
2.	Hukuki Niteliği.....	419
3.	Bildirilmesi Gereken Hususlar.....	419
a.	Ayıp Hali.....	419
aa.	Ayıp Söz Konusu Olmalı.....	419
bb.	Ayıp Kiralanda Olmalı.....	420
cc.	Ayıba Kiracı Katlanmak Zorunda Olmamalı	421
dd.	Ayıp Kiracı Tarafından Bilinmeli	421
ee.	Ayıp Kiraya Veren Tarafından Bilinmemeli.....	422
ff.	Kiralanan Kiracının Zilyetliğinde Olmalı	422
gg.	Ayıbın Zarara Yol Açmayacak Olması Halinde Durum.....	423
b.	Zapt Hali.....	423
c.	Ayıp Niteliğinde Olmayan Diğer Hususlar	425
4.	Bildirim Şekli ve İçeriği	425
5.	Bildirim Yapılması Gereken Süre	426
6.	Bildirim Yapılmamasının Sonuçları.....	427
a.	Tazminat.....	427
b.	Fesih.....	428

F. Katlanma Borçları	429
1. Ayıpların Giderilmesine Katlanma Borcu.....	429
a. Genel Olarak.....	429
b. Hukuki Niteliği.....	430
c. Şartları.....	431
aa. Ayıp ya da Zarar Tehlikesi Mevcut Olmalı.....	431
bb. Sözleşmenin Sona Ermesi Beklenememeli.....	432
cc. Unsur Olmayan Hususlar	434
d. Hakkın Kullanılma Tarzı ve Sonuçları.....	435
aa. Kullanılma Tarzı.....	435
aaa. Genel Olarak.....	435
bbb. Bildirim Külfeti	436
ccc. Kiracının Yararlarını Gözetme	437
ddd. Aykırılığın Yaptırımını	437
bb. Geçici Tahliye.....	438
cc. Kiracının Hakları	439
e. Borca Aykırılığın Sonuçları.....	441
2. Kiralananın Gösterilmesine Katlanma Borcu.....	442
a. Genel Olarak.....	442
b. Hukuki Niteliği.....	443
c. Şartları.....	444
aa. Satım, Yeniden Kiralama veya Bakım.....	444
aaa. Genel Olarak.....	444
bbb. Satım.....	444
ccc. Yeniden Kiralama.....	445
ddd. Bakım	446
bb. Gezip Görmenin Zorunlu Olması.....	446
d. Kullanma Tarzı ve Sonuçları.....	447
e. Borca Aykırılığın Sonuçları.....	448
3. Kiralananda Yenilik ve Değişiklik Yapılmasına Katlanma Borcu.....	449
G. Kiralananı Geri Verme Borcu.....	450
IV. Kira Sözleşmesinde Özel Durumlar	450
A. Kiralananda Yenilik ve Değişiklik Yapılması	450
1. Kiraya Veren Tarafından Yapılan Değişiklikler	450
a. Genel Olarak.....	450

---

b. Hükümün Hukuki Niteliği.....	452
c. Şartları.....	454
aa. Yenilik ve Değişiklik Yapılmalı	454
aaa. Genel Olarak.....	454
bbb. Ayıbın Giderilmesinden Farkı.....	456
bb. Kira Sözleşmesi Feshedilmemiş Olmalı	457
cc. Değişikliklere Katlanması Kiracıdan Beklenebilmeli.....	458
aaa. Genel Olarak.....	458
bbb. Kısıtlar.....	459
i. Kullanım Hakkının Sınırlanmasının Derecesi	459
ii. Değişikliklerin Sonucu	460
iii. Kira Sözleşmesinin Süresi.....	462
iv. Zorunlu Tamiratların da Yapılmasının Gerekip Gerekmediği.....	462
v. Kamu Hukukundan Kaynaklanan Zorunluluklar.....	463
d. Sonuçları.....	463
aa. Kiracının Katlanma Yükümlülüğü	463
bb. Kira Bedeline Etkisi	464
cc. Kiracının Korunması.....	465
aaa. Kiracının Menfaatlerini Gözetme Yükümü	465
bbb. Kiracının Bedelde İndirim ve Tazminat Hakkı.....	467
e. Hukuka Aykırı Olarak Değişiklik ve Yenilik Yapılması	469
2. Kiracı Tarafından Yapılan Değişiklikler.....	470
a. Genel Olarak.....	470
b. Hükümün Hukuki Niteliği.....	472
c. Değişiklik Yapılmasının Şartları	473
aa. Yenilik ve Değişiklik Yapılması.....	473
bb. Kiraya Veren Onayı.....	476
aaa. Genel Olarak.....	476
bbb. Onayın Aranmayacağı Haller	478

d. Değişiklik Yapılmasının Sonuçları.....	479
aa. Eski Hale İade Talebi.....	479
aaa. Değişikliklere Rıza Gösterilmişse	479
bbb. Değişikliklere Rıza Gösterilmemişse.....	482
bb. Kiracının Değer Artışına İlişkin Talebi	483
aaa. Genel Olarak.....	483
bbb. Yazılı Anlaşma.....	484
ccc. Talebin Miktarı.....	486
i. Talep Edilebilecek Değer Artışları.....	486
ii. Değer Artış Miktarının Hesaplanması	487
ddd. Talep Anı	489
eee. Yapı Alacaklısı İpoteği.....	490
fff. Zamanaşımı.....	491
B. Alt Kira, Kira Sözleşmesinin Devri ve Sözleşmeye Katılma.....	492
1. Alt Kira ve Kullanım Hakkı Devri	492
a. Genel Olarak.....	492
b. Kavramlar.....	494
aa. Alt Kira.....	494
bb. Kullanım Hakkının Devri.....	496
cc. Kiralananandan Başkasının Yararlandırılması.....	498
dd. Kiracının Ortak Alması	500
c. Şartları.....	502
aa. Adi Kira Sözleşmesinde	502
aaa. Genel Olarak.....	502
bbb. Devrin Yasak Olduğu Haller.....	502
i. Devrin Kiraya Verene Zarar Vermesi	502
ii. Sözleşmeyle Yasaklanmış Olması.....	505
bb. Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında	507
aaa. Genel Olarak.....	507
bbb. Hükümün Uygulama Alanı.....	507
cc. Kiraya Verenin Rızası	508
aaa. Genel Olarak.....	508
bbb. Şekli	509
ccc. Aile Konutunda	510
d. Sonuçları.....	511
aa. Caiz Olan Alt Kirada	511

aaa. Asıl Kiraya Verenle Asıl Kiracı Arasındaki İlişki.....	511
bbb. Asıl Kiraya Verenle Alt Kiracı Arasındaki İlişki.....	512
ccc. Asıl Kiracıyla Alt Kiracı Arasındaki İlişki.....	515
bb. Caiz Olmayan Alt Kirada	516
aaa. Asıl Kiraya Verenle Asıl Kiracı Arasındaki İlişki.....	516
bbb. Asıl Kiraya Verenle Alt Kiracı Arasındaki İlişki.....	519
ccc. Asıl Kiracıyla Alt Kiracı Arasındaki İlişki.....	520
cc. Caiz Olan Kullanım Hakkının Devrinde	520
aaa. Kiraya Verenle Kiracı Arasındaki İlişki	520
bbb. Kiraya Verenle Kullanım Hakkını Devralan Arasındaki İlişki	521
ccc. Kiracıyla Kullanım Hakkını Devralan Arasındaki İlişki.....	522
dd. Caiz Olmayan Kullanım Hakkı Devrinde	523
aaa. Kiraya Verenle Kiracı Arasındaki İlişki	523
bbb. Kiraya Verenle Kullanım Hakkını Devralan Arasındaki İlişki	523
ccc. Kiracıyla Kullanım Hakkını Devralan Arasındaki İlişki.....	524
e. Sona Ermesi	525
aa. Alt Kira Açısından.....	525
bb. Kullanım Hakkının Devri Açısından.....	527
cc. Kiralananın İadesi.....	527
2. Sözleşmenin Devri	529
a. Genel Olarak.....	529
b. Hukuki Niteliği.....	531
c. Şartları.....	532
aa. Devir Anlaşması.....	532
bb. Kiraya Verenin Onayı.....	533
aaa. Genel Olarak.....	533
bbb. İşyeri Kiralarında Onay	534
i. Kural.....	534

ii. İşyeri Kavramı.....	538
iii. Haklı Sebep Kavramı	540
(a) Genel Olarak.....	540
(b) Yeni Kiracının Ekonomik Gücü ve Müşteri Potansiyeli	541
(c) Kullanım Amacının veya Yoğunluğunun Değiştirilmesi.....	542
(d) Kiralanan Yerin Değiştirilmesi.....	543
(e) Yeni Kiracının Bilgi, Tecrübe veya İzinlere Sahip Olmaması	543
(f) Devrin Kiraya Verenin Taahhütlerine Aykırılık Oluşturması	544
(g) Alışveriş Merkezinin Konseptine Uygunluk.....	544
(h) Devreden Kiracının Şahsının Gözetilmiş Olması.....	545
(i) Menfaat Sağlamak İçin Devir Yapılması	545
(j) Kiraya Verenin Yeterince Bilgilendirilmemiş Olması.....	546
(k) Teminatların Sona Ermesi.....	547
(l) Sübjektif Sebepler.....	548
ccc. Onay Verecek Kimse ve Onayın Muhatabı.....	549
ddd. Onayın Şekli.....	550
eee. Onayın Verilmemesi.....	551
i. Genel Olarak.....	551
ii. İşyeri Kiralarında	552
(a) Talep ve Dava Hakkı.....	552
(b) Tazminat ve Fesih.....	553
d. Devrin Sonuçları.....	554
aa. Genel Olarak.....	554
bb. Devrin Hangi Anda Gerçekleştiği.....	555
cc. Devirden Önce Doğmuş Olan Borçların Durumu..	556
dd. İşyeri Kiralarında Müteselsil Sorumluluk.....	557
aaa. Genel Olarak.....	557
bbb. Sorumluluğun Süresi.....	558

---

ccc. Sorumluluğun Kapsamı.....	559
ee. Teminatların Durumu.....	560
aaa. Genel Olarak.....	560
bbb. İşyeri Kiralarında	562
ff. Kiralananın İadesi.....	562
e. Devrin Geçersiz Olmasının Sonuçları	563
aa. Onay Verilmesinin Reddi Halinde.....	563
bb. Onayın Yazılı Olmaması Halinde.....	564
cc. Devir Sözleşmesinin Geçersiz Olması Halinde	565
f. Kiracının Yerine Kiracı Bulmasıyla İlişkisi.....	566
g. Kiracılardan Birinin Kiracılık Sıfatını Devretmesi.....	568
3. Sözleşmeye Katılma.....	568
a. Genel Olarak.....	568
b. Aile Konutunda.....	570
aa. Genel Olarak.....	570
bb. Sonuçları.....	570
cc. Boşanma Halinde Durum	571
C. Kira Sözleşmesinin Yasal Devri	573
1. Kiralananın El Değiştirmesi.....	573
a. Genel Olarak.....	573
b. Hukuki Niteliği.....	576
c. Şartları.....	577
aa. Taşınmazın Mülkiyetinin Üçüncü Kişiye Devredilmesi	577
aaa. Genel Olarak.....	577
bbb. İstisnalar	580
i. Kamulaştırma.....	580
ii. Külli Halefiyet.....	582
iii. Kiraya Verenin Malik Olmaması.....	582
iv. Haciz veya İflas Halinde Durum.....	584
bb. Kiralananın Kiracıya Teslim Edilmiş Olması	586
cc. İyiniyetin Önemli Olmaması	587
d. Sonuçları.....	588
aa. Taraf Değişikliği.....	588
aaa. Genel Olarak.....	588
bbb. Birleşik ve Karma Sözleşmelerin Durumu.....	590

ccc. Devrin Geçmişe Etkisi.....	591
ddd. Teminatların Geçmesi.....	592
i. Genel Olarak.....	592
ii. Depozitonun Durumu.....	593
iii. Kiraya Veren İçin Verilmiş Teminatların Durumu	594
eee. Peşin Ödenmiş Kira Bedellerinin Durumu	594
fff. İyiniyetli Kiracının Durumu	595
ggg. Yeni Malikin Eski Malikten Tazminat Talebi	595
bb. Yeni Malikin Fesih İmkanı.....	596
aaa. Genel Olarak.....	596
bbb. Kiracının Eski Malikten Tazminat Talebi.....	599
i. Genel Olarak.....	599
ii. Şartları.....	600
iii. Tazmini İstenebilecek Olan Zararlar.....	601
(a) Kira Bedeli Farkı.....	601
(b) Normatif Zararların Durumu.....	602
(c) Kazanç Kaybı.....	602
(d) Diğer Zararların Durumu.....	603
2. Üçüncü Kişinin Sınırlı Aynı Hak Edinmesi	603
a. Genel Olarak.....	603
b. Şartları.....	604
aa. Aynı Hakkın Kazanılması.....	604
bb. Kiracının Hakkını Etkileyen Aynı Haklar	606
aaa. Kullanım Hakkı Veren Sınırlı Aynı Haklar	606
bbb. Diğer Sınırlı Aynı Hakların Durumu	606
ccc. Şerh Edilmiş Şahsi Hakların Durumu	607
c. Sonuçları.....	607
3. Şerhin Etkisi	609
a. Genel Olarak.....	609
b. Şerhin Yapılması	610
c. Şerhin Süresi.....	612
d. Şerhin Sonuçları.....	613
e. Şerhinin Etkisinin Sona Ermesi.....	615

4. Kiracılık Sıfatının Yasal Devri	616
a. Ticari İşletmenin Devri.....	616
b. Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi	617
c. Ticaret Şirketlerinin Bölünmesi.....	618
D. Kiralananın Kullanılmaması ve Erken Tahliye.....	620
1. Kiralananın Kullanılmaması.....	620
a. Temel İlke	620
b. Şartları.....	621
c. Sonuçları.....	622
2. Kiralananın Erken İadesi (Erken Tahliye)	623
a. Genel Olarak.....	623
b. Hukuki Niteliği.....	625
c. Uygulama Alanı.....	626
aa. Önemli Sebep Fesihle Yarışması.....	626
bb. İfa İmkansızlığı Karşısında Durumu.....	628
d. Şartları.....	629
aa. Sözleşmenin Süresine Uyulmamış Olmalı.....	629
bb. Kiralanan Geri Verilmeli	629
aaa. Genel Olarak.....	629
bbb. Taşınmaz Kiralarında.....	630
ccc. Aile Konutunda	634
cc. Kiralananın Kiracıya Teslim Edilmemiş Olması Halinde Durum.....	634
e. Sonuçları.....	635
aa. Sözleşmenin Sona Ermesi.....	635
bb. Tazminat.....	639
aaa. Genel Olarak.....	639
bbb. Tazmin Edilecek Zararlar.....	640
i. Mahrum Kalınan Kira Bedelleri ve Yan Giderler	640
(a) Genel Olarak.....	640
(b) Tazminatın Üst Sınırı.....	645
(c) Yeniden Kiraya Verilmesinin veya Satılmasının Etkisi.....	645
(d) Cezai Şartların Durumu	646
(e) Muacceliyet Koşullarının Durumu.....	647

ii. Kira Bedeli Farkı.....	648
iii. Yeniden Kiraya Verme Masrafları	649
iv. Kiralanana Yapılan Masrafların Durumu .	649
ccc. Mahsup	650
i. Genel Olarak.....	650
ii. Yapmaktan Kurtulunan Giderler.....	650
iii. Kiralananı Başka Biçimde Kullanmakla Sağlanan Fayda.....	651
iv. Kiraya Verenin Elde Etmekten Kaçındığı Yararlar.....	651
v. Daha Yüksek Bedelle Kiraya Vermek	652
ddd. Zamanaşımı.....	652
cc. Peşin Ödenen Kira Bedellerinin İadesi.....	653
f. Kiracının Başka Kiracı Bulma İmkkanı	653
aa. Genel Olarak.....	653
bb. Şartları.....	654
aaa. Makul Sürenin Geçmemiş Olması.....	654
bbb. Kira İlişkisini Devralmaya Hazır Kiracı Bulunmalı.....	655
ccc. Yeni Kiracı Kabul Edilebilir Olmalı	656
cc. Sonuçları.....	659
aaa. Yeni Kiracının Haksız Olarak Kabul Edilmemesi Halinde.....	659
bbb. Yeni Kiracının Haklı Sebeplerle Kabul Edilmemesi Halinde	661
ccc. Yeni Kiracının Kabul Edilmesi Halinde	662
i. Yeni Kiracının İadeden Önce Önerilmesi	662
ii. Yeni Kiracının İadeden Sonra Önerilmesi.....	663
E. Takastan Feragat Yasağı.....	663
1. Genel Olarak.....	663
2. Yasağın Şartları	664
a. Kira Sözleşmesinden Kaynaklanan Alacaklar.....	664
b. Önceden Feragat.....	665
3. Sonuçları.....	666

CİLT II

PLAN.....	V
İÇİNDEKİLER.....	IX

§ 2. KONUT VE ÇATILI İŞYERİ KİRALARI

I. Özel Düzenleme İhtiyacı.....	1
II. Uygulama Alanı.....	4
A. Genel Olarak.....	4
B. Hükümün Hukuki Niteliği.....	5
C. Unsurlar.....	7
1. Genel Olarak.....	7
2. Konut veya İşyeri.....	9
a. Konut.....	9
aa. Unsurları.....	9
aaa. Kullanma Amacı.....	9
bbb. Konut İhtiyacını Gidermeye Uygunluk.....	9
ccc. Devamlılık.....	10
bb. Taşınır Yapıların Durumu.....	11
cc. Yurt Odalarının, Kapıcı Dairelerinin ve Lojmanların Durumu.....	13
b. İşyeri.....	13
aa. Kullanma Amacı.....	13
bb. Kiracının Ekonomik Faaliyetlerine Hizmet.....	14
cc. Taşınır Yapıların Durumu.....	15
dd. Dernek ve Vakıfların Kira Sözleşmeleri.....	16
c. Karma Amaçlı Sözleşmeler.....	17
aa. Konut ve İşyeri Kirasının Bir Arada Bulunması.....	17
bb. Kira ve Diğer Sözleşmelerin Bir Arada Bulunması.....	17
3. Üstü Örtülü (Çatılı) Olma.....	18
a. Genel Olarak.....	18
b. Üstünün Örtülme Anı.....	20
c. Kiralananın Üstünün Kısmen Örtülü Olması.....	22

d. Alan Tahsisi (Alışveriş Merkezlerindeki Stantların Durumu).....	23
D. Uygulama Alanına Dahil Edilen Durumlar	24
1. Konut veya İşyeriyle Birlikte Kiralanan Eşyalar.....	24
a. Genel Olarak.....	24
b. Unsurları.....	24
c. Sonuçları.....	26
2. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yaptıkları Kira Sözleşmeleri.....	26
E. Uygulama Alanı Dışında Kalan Durumlar	29
1. Geçici Kullanımına Özgülenmiş Yerlerin Kiralanması.....	29
a. Genel Olarak.....	29
b. Taşınmazın Geçici Kullanıma Özgülenmiş Olması.....	30
c. Kira Süresinin Altı Aydan Kısa Olması.....	32
2. Ürün Kirası	34
3. Mabetlerin Durumu	35
III. Kiracıyı Koruyucu Tedbirler	36
A. Bağlantılı Sözleşme Yapma Yasağı.....	36
1. Genel Olarak.....	36
2. Hükmün Hukuki Niteliği.....	38
3. Yasağın Şartları	38
a. Konut veya Çatılı İşyeri Kirası	38
b. Bağlantılı Sözleşme	39
aa. Genel Olarak.....	39
bb. Kira Sözleşmesine Yabancı İşlem.....	39
cc. Bağlantının Varlığı	40
c. Kiralananın Kullanımıyla Doğrudan İlişkili Olmama.....	42
aa. Genel Olarak.....	42
bb. Örnekler.....	43
aaa. Kullanıma İlişkin Yan Borçlar.....	43
bbb. Rekabet Yasağı	43
ccc. Sigortalama Zorunluluğu.....	44
ddd. Otopark Tahsisi	44
eee. Reklamlara Katkı Payı	45
fff. Eşyaları Satın Alma Zorunluluğu	46
ggg. Hazır Ofis Kiralarının Durumu	47

cc. İstisna: Dayatmanın Varlığı	48
aaa. Genel Olarak	48
bbb. Edimler Arasında Aşırı Dengesizlik	48
ccc. Belirli Bir Kişiyne Yönlendirme	49
d. Kiracının Yararının Bulunmaması	51
4. Tarafları	53
5. Yaptırım	56
a. Kısmi Butlan	56
b. Bedelde İndirim	57
c. Hakkın Kötüye Kullanılması	57
d. Tazminat	58
e. Yerine Getirilmiş Edimlerin İadesi	58
B. Güvence Bedeli (Depozito)	59
1. Sorunun Tespiti	59
2. Hükümün Uygulama Alanı	64
a. Güvencenin Konusu: Para veya Kıymetli Evrak	64
b. Sözleşmenin Konusu: Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları	65
c. Güvencenin Verilme Zamanı	66
d. Güvencenin Hangi Borçlara Teminat Teşkil Ettiği Sorunu	66
3. Güvencenin Miktar Olarak Sınırlanması	68
a. Teminatı Miktarı	68
b. Teminat Miktarının Artırılması	70
c. Yasağa Aykırılığın Yaptırımını	71
4. Hesabın Açılması	72
5. Depozitonun Hukuki Niteliği	76
6. Depozito Verme Taahhüdünün İfasından Kaçınılması	78
a. Genel Olarak	78
b. İcra Takibi	79
c. Fesih Hakkı	80
d. Ödemezik Def'i	82
e. Hapis Hakkı	82
7. Kiraya Veren Kesinti Yapması Konusunda Getirilen Sınırlama	83
a. Genel Olarak	83

b. Güvencenin Bankaya Yatırılması Zorunluluğuna Aykırılık.....	84
c. Kiracının Hesap Üzerinde Tasarruf Etmesi.....	85
d. Kiraya Verenin Depozitodan Kesintiye Gitmesi.....	89
8. Bankanın Sorumluluğu.....	92
a. Genel Olarak.....	92
b. Bankanın Kiracıya Karşı Sorumluluğu.....	92
aa. Sorumluluğun Hukuki Dayanağı.....	92
bb. Kiracıya Ödenmemesi Nedeniyle Sorumluluk.....	93
cc. Kiraya Verene Ödenmesi Nedeniyle Sorumluluk.....	96
c. Bankanın Kiraya Verene Karşı Sorumluluğu.....	97
aa. Sorumluluğun Hukuki Dayanağı.....	97
bb. Kiraya Verene Ödenmesinden Sorumluluk.....	98
cc. Kiracıya Ödenmesinden Sorumluluk.....	99
C. Kiracı Aleyhine Düzenleme Yasağı.....	101
1. Genel Olarak.....	101
2. Ek Ödeme Yükümlülüğü Getirme Yasağı.....	102
a. Genel Olarak.....	102
b. Yasağın Kapsamı.....	104
aa. Ortak Giderlerin Durumu.....	104
bb. Teminatların Durumu.....	105
cc. Kiracı Tarafından Talep Edilen Değişiklikler.....	106
dd. Ödeme Dışındaki Hususlar.....	107
c. Yaptırım.....	108
3. Cezai Şart ve Muacceliyet Koşulu Yasağı.....	109
a. Genel Olarak.....	109
b. Hükümün Amacı.....	110
c. Cezai Şarta İlişkin Yasak.....	111
d. Muacceliyet Koşuluna İlişkin Yasak.....	115
e. Yasağa Aykırılığın Yaptırımını.....	116
f. Hükümün Değerlendirmesi.....	117
IV. Kira Bedelinin Belirlenmesi ve Uyarılama.....	122
A. Kira Bedelinin Belirlenmesi.....	122
1. Genel Olarak.....	122
2. Türk Parası Üzerinden Kiralamalarda.....	127

---

a.	Sözleşmede Artışa İlişkin Hüküm	
	Bulunması Halinde	127
aa.	Tarafların Anlaşmasının Geçerlilik Süresi.....	127
bb.	Artışın Üst Sınırı	128
cc.	Sözleşme Süresi İçindeki Artışlar	131
dd.	Üretici Fiyat Endeksinde Düşüş Yaşanması.....	135
b.	Sözleşmede Artışa İlişkin Hüküm Bulunmaması	
	Halinde	136
aa.	Genel Olarak.....	136
bb.	Üretici Fiyat Endeksinde Düşüş Yaşanması.....	137
cc.	Sözleşme Süresi Sırasındaki Durum.....	138
dd.	Belirsiz Süreli Kira Sözleşmelerinde	138
c.	Rayiç Bedelin Belirlenmesi	139
aa.	Genel Olarak.....	139
bb.	Rayiç Bedelin Tespitini İsteme Zamanı.....	140
cc.	Rayiç Bedel Tespitinde Esas Alınacak Kriterler.....	145
aaa.	Emsal Kira Bedelleri.....	145
bbb.	Kiralananın Durumu	147
ccc.	Üretici Fiyat Endeksi	147
ddd.	Hakkaniyet	148
dd.	Davacı	149
3.	Yabancı Para Üzerinden Kiralamalarda	149
4.	Tespit Davası.....	153
a.	Genel Olarak.....	153
b.	Tespit Davasının Açılmasının Süresi.....	154
aa.	Belirli Süreli Sözleşmelerde.....	154
aaa.	Genel Olarak.....	154
bbb.	Sözleşmede İntibak Kaydı Yoksa	156
ccc.	Sözleşmede İntibak Kaydı Varsa.....	157
bb.	Belirsiz Süreli Sözleşmelerde	159
c.	Tespit Davasının Tarafları.....	160
B.	Uyarlama	161
1.	Genel Olarak.....	161
2.	Hükmün Emredici Niteliği	162
3.	Aşırı İfa Güçlüğüne Dayanacak Olan Taraf.....	164
a.	Kiracı ve Kiraya Veren.....	164

b. Tacirlerin Durumu.....	165
4. Şartları.....	167
a. Mağdurdan Kaynaklanmayan Olağanüstü Durum	167
aa. Olağanüstü Durum	167
bb. Mağdurdan Kaynaklanmamalı	169
b. Öngörülemezlik.....	169
c. İfanın Beklenemezliği	171
d. Borcun İfa Edilmemiş Olması.....	172
5. Sonuçları.....	173
a. Uyarılama	173
aa. Genel Olarak.....	173
bb. Davanın Açılması Zamanı.....	174
cc. Uyarılama Kararı	175
b. Fesih.....	176

§ 3. KİRA SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ

I. Genel Olarak.....	179
A. Türk Borçlar Kanunu'nun Genel Yapısı	179
B. Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Sona Erme Sebeplerinin Sınırlı Olması	182
1. Genel Olarak.....	182
2. Sona Ermenin Şarta veya Bir Olguya Bağlanması.....	183
C. Fesih Beyanının Temsilci Aracılığı İle Yapılması.....	186
D. Şartları Oluşmadığı Halde Sözleşmenin Feshi	187
II. Olağan Sona Erme Sebepleri	189
A. Sürenin Dolması.....	189
1. Genel Olarak.....	189
2. Hükmün Hukuki Niteliği.....	190
3. Şartları.....	191
a. Konut ve Çatılı İşyeri Kirası Olmamalı	191
b. Belirli Süreli Sözleşme.....	191
c. Sürenin Geçmesi.....	194
d. Tarafların Sözleşmeyi Sürdürmemesi	195
aa. Genel Olarak.....	195
bb. Zımni Anlaşma	195

---

aaa. Zımni Anlaşmanın Varlığının Tespiti.....	195
bbb. Karinenin Aksinin İspatı.....	197
ccc. Uzama Süresi.....	199
ddd. Yenilemenin Söz Konusu Olup Olmadığı.....	199
eee. Uzama Döneminde Kira Bedeli.....	202
4. Sonuçları.....	203
B. Fesih Bildirimi	203
1. Genel Olarak.....	203
2. Hukuki Niteliği.....	205
3. Şartları.....	205
4. Fesih Beyanı.....	206
5. Fesih Dönemleri ve Fesih Bildirim Süreleri.....	207
a. Genel Olarak.....	207
b. Taşınmaz ve Taşınır Yapı Kiralarında	208
c. Taşınır Kiralarında.....	210
aa. Genel Olarak.....	210
bb. Kiraya Verenin Mesleki Faaliyeti Uyarınca Kiraladığı Mallar	210
d. Sürelerin Sözleşmeyle Değiştirilmesi.....	212
e. Sürelere Uyulmaması	213
6. Sonuçları.....	215
a. Sona Erme	215
b. Tazminat.....	216
7. Fesih Hakkının Kötüye Kullanılması Yasağı.....	216
III. Olağanüstü Fesih Sebepleri.....	217
A. Genel Olarak.....	217
B. Önemli Sebeple Fesih.....	219
1. Genel Olarak.....	219
2. Hukuki Niteliği.....	220
3. Uygulama Alanı.....	222
a. Genel Olarak.....	222
b. Diğer Hükümler Karşısındaki Konumu Açısından.....	224
aa. Diğer Olağanüstü Fesih Sebepleri Karşısındaki Konumu	224
bb. Borca Aykırılıklar Karşısında Konumu.....	224
cc. Aşırı İfa Güçlüğü Karşısındaki Konumu	227

dd. İrade Sakatlıkları Karşısında Konumu.....	229
ee. İmkansızlık Hükümleri Karşısındaki Konumu	230
4. Kira Sözleşmesinin Devamını Çekilmez Kılan Sebepler	231
a. Genel Olarak.....	231
b. Çekilmezlik Konusunda Kıstaslar.....	233
aa. Sözleşmenin Kalan Süresi	233
bb. Sebebin Geçici Olmaması	233
cc. Öngörülebilirlik.....	234
dd. Kusur	235
c. Çeşitli İhtimallere İlişkin Değerlendirmeler	236
aa. Dış Etkenlerden Kaynaklanan Sebepler.....	236
bb. Fesih Beyanında Bulunandan Kaynaklanan Sebepler.....	237
cc. Tarafların Ekonomik Durumundaki Değişiklikler	240
dd. Fesih Muhatabından Kaynaklanan Sebepler	241
ee. Tarafların Borca Aykırı Davranışları.....	243
d. Önemli Sebeplerin Sözleşmede Düzenlenmesi.....	245
e. Birden Fazla Kiracının veya Kiraya Verenin Mevcut Olması.....	245
5. Fesih Bildirimi	247
a. Genel Olarak.....	247
b. Fesih Bildirim Süresi	248
c. Bildirimin Yapılması Gereken Zamanı	250
6. Sonuçları.....	251
a. Sona Erme	251
b. Denkleştirme Bedeli.....	252
aa. Genel Olarak.....	252
bb. Denkleştirme Miktarının Belirlenmesi	253
cc. Tarafların Anlaşmaları.....	257
C. Kiracının İflası.....	257
1. Genel Olarak.....	257
2. Hukuki Niteliği.....	259
3. Diğer Fesih Sebepleriyle Yarışması	260
4. Şartları.....	261
a. Kiracının İflas Etmesi	261

b.	Süre Verilerek Teminat Talep Edilmesi.....	264
aa.	Genel Olarak.....	264
bb.	Teminat Talep Edilebilecek Alacaklar.....	266
cc.	Verilmesi Gereken Süre.....	267
c.	Süresi İçinde Teminat Gösterilmemiş Olması	270
aa.	Genel Olarak.....	270
bb.	Teminat Gösterme Zorunluluğunun Bulunmadığı Haller	271
aaa.	Yeterli Teminatın Bulunması.....	271
bbb.	Hapis Hakkının Kullanılmış Olması	271
ccc.	Müteselsil Sorumlu Başka Kiracının Bulunması	272
5.	Fesih Bildirimi	273
6.	Fesih Hakkından Feragat	275
7.	Feshin Sonuçları	276
D.	Kiracının Ölümü	277
1.	Genel Olarak.....	277
2.	Hukuki Niteliği.....	279
3.	Uygulama Alanı.....	280
4.	Şartları.....	281
5.	Fesih Beyanı.....	282
a.	Beyanda Bulunacak Kimse.....	282
b.	Beyanın Şekli.....	285
c.	İstisna: Beyanın Gerekli Olmaması.....	286
6.	Fesih Bildirim Süresi ve Fesih Dönemi.....	287
7.	Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarındaki Sınırlama	290
a.	Genel Olarak.....	290
b.	Şartları.....	292
8.	Sonuçları.....	294
E.	Taşınırlarda Kiracının Olağanüstü Fesih Hakkı.....	295
1.	Genel Olarak.....	295
2.	Şartları.....	297
a.	Taşınır Kirası Söz Konusu Olmalı.....	297
b.	Kiraya Veren Mesleki Faaliyeti Uyarınca Kiraya Vermeli.....	297
c.	Kiracı Özel Kullanımı İçin Kiralamalı.....	298

d. Fesih Beyanı.....	298
e. Fesih Dönemleri ve Feshi İhbar Süreleri.....	299
3. Sonuçları.....	300
F. Kiralananın Erken İadesi (Erken Tahliye)	301
IV. Borca Aykırılıktan Kaynaklanan Sebepler	302
A. Kiracının Borca Aykırı Davranışı.....	302
1. Kira Bedelini Ödemede Temerrüt.....	302
2. Sözleşmeye Uygun ve Özenle Kullanma Borcuna Aykırılık.....	303
B. Kiraya Verenin Borca Aykırı Davranışı.....	304
1. Teslim Borcunda Temerrüt.....	304
2. Ayıba Karşı Tekeffül Borcuna Aykırılık.....	305
3. Zapta Karşı Tekeffül Borcuna Aykırılık.....	307
V. Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarına Özgü Sebepler	308
A. Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Fesih Bildirimi.....	308
1. Genel Olarak.....	308
2. Kiracının Bildirimi	309
a. Belirli Süreli Kira Sözleşmelerinde	309
aa. Genel Olarak.....	309
bb. Zımni Uzama.....	310
aaa. Genel Olarak.....	310
bbb. Zımni Uzamanın Sonuçları	311
ccc. Kefaletin Durumu.....	312
cc. Kiracının Fesih Bildirimi	314
aaa. Genel Olarak.....	314
bbb. Bildirim Süresi	315
ccc. Şekli	315
ddd. Bildirimde Bulunacak Kimse ve Muhatabı.....	316
eee. Sonuçları.....	317
b. Belirsiz Süreli Kira Sözleşmelerinde	318
c. Aile Konutu Olması Halinde Özellikler	318
aa. Genel Olarak.....	318
bb. Aile Konutunun Mevcudiyeti.....	319
cc. Fesih Halinde Eşin Rızası.....	320
aaa. Genel Olarak.....	320
bbb. Rızanın Gerekli Olduğu Haller	322

ccc. Rızanın Verilmemesinin Sonuçları.....	324
ddd. Rızanın Hakim Kararıyla Verilmesi.....	325
dd. İhtarların ve Fesih Bildirimin Eşle Yapılması.....	326
ee. Boşanma Halinde Durum	327
3. Kiraya Verenın Bildirimi	329
a. Belirli Süreli Kira Sözleşmelerinde	329
aa. Genel Olarak.....	329
bb. Hukuki Niteliği.....	330
cc. Şartları.....	331
aaa. On Yıllık “Uzama” Süresi	331
i. Genel Olarak.....	331
ii. Sürenin Başlangıç Anı.....	331
iii. Tarafların Yeni Bir Kira Sözleşmesi Yapmaları.....	335
bbb. Fesih Beyanı	336
ccc. Fesih Dönemleri ve Fesih Bildirim Süresi.....	337
b. Belirsiz Süreli Kira Sözleşmelerinde.....	338
B. Kiraya Verenden Kaynaklanan Sebepler.....	340
1. Kiraya Verenın ve Yeni Malikin İhtiyacı.....	340
a. Genel Olarak.....	340
b. Şartları.....	341
aa. Konut veya Çatılı İşyeri İhtiyacınının Bulunması.....	341
aaa. Genel Olarak	341
bbb. Konut İhtiyacı	342
i. Genel Olarak.....	342
ii. Kiraya Verenın Kirada Oturması	342
iii. Kiraya Verenın Akrabalarıyla Oturması....	343
iv. Kiraya Verenın Sağlığının Gerekli Kılması.....	344
v. Kiraya Verenın Taşınması	345
vi. Kiralananın Fiziken Daha Elverişli Olması.....	346
vii. Kiralananın Ekonomik Olarak Daha Elverişli Olması.....	346
viii. Kiralananın Konum Olarak Elverişli Olması.....	347

ix. Kiraya Verenin Yeni İhtiyaçlarının Doğması.....	348
x. Kiraya Verenin Yazlık Gibi Geçici İhtiyacı	349
ccc. İşyeri İhtiyacı.....	350
i. Genel Olarak.....	350
ii. Kiracının İşsiz Olması veya Mevcut İşinden Ayrılacak Olması	350
iii. İkinci İş Yapma İsteği	352
iv. İşlerin Büyümesi.....	353
v. İhtiyacın İşle Doğrudan İlgili Olması	353
vi. Meslek ve Sanatın Bizzat İcra Edilmesi Zorunluluğu	354
vii. Kiraya Verenin Kirada Olması.....	355
viii. Kiralananın Daha Elverişli Olması.....	355
bb. İhtiyacın Gerçek ve Samimi Olması	356
aaa. Genel Olarak.....	356
bbb. Muhtemel İhtiyaçlar	357
ccc. Geçici İhtiyaçlar	358
ddd. İhtiyacın Baştan Mevcut Olması	359
eee. İşyerinin Bulunduğu Yerde Yaşamama	360
fff. Kiraya Verenin Elverişli Başka Taşınmazının Olması.....	361
ggg. Kiralananın İcra Edilecek İşe Uygun Olmaması	362
hhh. Kiraya Verenin İcra Edilecek İşe Uygun Olmaması	363
iii. Kiralananın Önemli Ölçüde Tadilat Gerektirmesi.....	364
jjj. Kira Artırımı Talep Edilmiş Olması	365
cc. Şerhin Etkisi.....	365
c. İhtiyacın Sahibi.....	366
aa. Genel Olarak.....	366
bb. Türk Borçlar Kanunu'nun 350. Maddesi Açısından.....	367
aaa. Kiraya Veren	367

bbb. Malikin İhtiyacının Dikkate Alınıp Alınmayacağı	367
ccc. Alt Kira İlişkisinde Durum.....	370
ddd. Birden Fazla Kiraya Verenin Bulunması.....	371
cc. Türk Borçlar Kanunu'nun 351. Maddesi Açısından.....	372
aaa. Yeni Malik.....	372
i. Genel Olarak.....	372
ii. Çıplak Mülkiyetin Tam Mülkiyete Dönüşmesi	374
iii. İstisnalar	375
bbb. Sınırlı Ayni Hak Edinen	377
ccc. Pay İktisabı.....	377
i. Genel Olarak.....	377
ii. Bir Paydaşın Tüm Payları Elde Etmesi.....	378
dd. Yakınlar.....	379
ee. Tüzel Kişilerin Durumu	381
aaa. Tüzel Kişilerin Konut İhtiyacı	381
bbb. Tüzel Kişilerin İşyeri İhtiyacı	383
ccc. Kamu Tüzel Kişilerinin İhtiyacı.....	384
ddd. Şirketin İhtiyacı İçin Ortağın Dava Açması.....	385
d. Tahliye Davası.....	386
aa. Genel Olarak	386
bb. Davanın Tarafları	387
aaa. Davacı.....	387
i. Türk Borçlar Kanunu'nun 350. Maddesi Uyarınca	387
ii. Türk Borçlar Kanunu'nun 351. Maddesi Uyarınca	390
bbb. Davalı	390
cc. Dava Açma Süresi.....	391
aaa. Mevcut Kiraya Verenin Dava Açma Süresi	391
bbb. Yeni Malikin Dava Açma Süresi	392
i. İktisaptan İtibaren.....	392
(a) Bir Ay İçinde İhtar Çekilmeli	392
(b) Dava Altı Ay Sonra Açılmalı	396

ii. Sözleşme Süresinin Bitiminden İtibaren...	398
dd. Dava Açma Hakkından Feragat	399
e. Sonuçları.....	400
aa. Genel Olarak.....	400
bb. Yeniden Kiralama Yasağı	401
cc. Kiracının Eski Malikten Tazminat Talebi.....	404
2. Yeniden İnşa ve İmar	405
a. Genel Olarak.....	405
b. Şartları.....	406
aa. Yeniden İnşa veya İmar Amacı	406
bb. Esaslı Onarım, Genişletilme ya da Değiştirilme Söz Konusu Olmalı	409
cc. Kiralananın Kullanımı Mümkün Olmamalı.....	410
dd. Projenin Uygulanması Mümkün Olmalı.....	411
c. Tahliye Davası	412
aa. Genel Olarak	412
bb. Davanın Tarafları	412
aaa. Davacı.....	412
i. Kiraya Veren	412
ii. Malik	413
iii. Kiraya Verenin Birden Fazla Kimse Olması.....	414
bbb. Davalı	416
cc. Dava Açma Süresi	416
dd. Dava Açma Hakkında Feragat.....	417
d. Geçici Tahliye	418
e. Sonuçları.....	419
aa. Genel Olarak.....	419
bb. Yeniden Kiralama Yasağı	420
C. Kiracıdan Kaynaklanan Sebepler	423
1. Yazılı Tahliye Taahhüdü	423
a. Genel Olarak.....	423
b. Şartları.....	424
aa. Tahliye Taahhüdü Verilmeli	424
bb. Taahhüt Yazılı Olmalı.....	427
cc. Tahliye Tarihi Belirli Olmalı	428

---

dd. Taahhüt Kiralanın Tesliminden Sonra Verilmeli	429
aaa. Genel Olarak.....	429
bbb. Her Dönem İçin Tahliye Taahhüdü	
Alınması	430
ccc. Boş Tarihli Tahliye Taahhütleri.....	432
c. Tahliye Davası veya İcra Takibi.....	433
aa. Genel Olarak.....	433
bb. Tarafları	434
aaa. Davacı.....	434
bbb. Davalı	435
cc. Dava Açma Süresi	436
dd. Dava Açma Hakkında Feragat.....	437
d. Sonuçları.....	437
aa. Genel Olarak.....	437
bb. Cezai Şart Talebi.....	439
2. İki Haklı İhtar	440
a. Genel Olarak.....	440
b. Şartları.....	441
aa. Aynı Kira Yılında İki İhtar Yapılmalı.....	441
bb. İhtarlar Haklı Olmalı.....	446
aaa. Genel Olarak.....	446
bbb. Kira Bedeli Ödeme Borcunun Muacceliyeti....	446
ccc. Kira Bedelinin İhtardan Önce Ödenmesi	448
ddd. Eksik Ödeme	449
eee. Taşınmazın Teslim Edilmemiş Olması.....	453
fff. Yan Giderlerin Ödenmemesi	453
cc. İhtarların Şekli ve İçeriği	454
dd. Keşideci ve İhtarların Muhatabı	456
c. Tahliye Davası	456
aa. Genel Olarak.....	456
bb. Tarafları	457
aaa. Davacı.....	457
bbb. Davalı	458
cc. Dava Açma Süresi	459
3. Kiracının Oturabileceği Konutunun Olması	461
a. Genel Olarak.....	461

b. Hukuki Niteliği.....	461
c. Şartları.....	463
aa. Konut Kirası Olmalı.....	463
bb. Kiracının veya Eşinin Konutu Bulunmalı.....	464
aaa. “Konut” Kavramı.....	464
bbb. Konutun “Bulunması”	465
ccc. Konutu Bulunan “Kiracı veya Birlikte Yaşadığı Eş”	467
ddd. Konutun Bulunma “Anı”	469
cc. Konut Aynı İlçe veya Belde Sınırlarında Olmalı.....	471
dd. Konut Kiracının Oturmasına Elverişli Olmalı.....	472
aaa. Genel Olarak.....	472
bbb. Objektif Elverişlilik	473
ccc. Sübjektif Elverişlilik	473
ddd. Kiracının Konutunun “Dolu” Olması	476
ee. Kiraya Veren Kiracının Konutu Olduğunu Bilmemeli	478
d. Tahliye Davası.....	480
aa. Genel Olarak.....	480
bb. Tarafları.....	480
aaa. Davacı.....	480
bbb. Davalı	481
cc. Dava Açma Süresi.....	482
D. Tahliye Davası ve Sözleşmenin Sona Erme Anı.....	482
1. Genel Olarak.....	482
2. Sözleşmenin Sona Erme Anı.....	483
3. Dava Sırasında Kiracının Ödeyeceği Tutar.....	486
4. Tahliye Davası Sırasında Kira Bedelinin Tespitinin İstenmesi.....	488
5. Birden Fazla Hukuki Sebebe Dayanma.....	488
6. Görevli ve Yetkili Mahkeme	489
VI. Sona Ermenin Sonuçları.....	490
A. Kiralananın İadesi.....	490
1. Genel Olarak İade Borcu	490
a. Genel Olarak.....	490
b. İade Zamanı ve Yeri.....	492

---

aa. İade Zamanı.....	492
bb. İade Yeri	493
c. İade Borçlusu ve Alacaklısı.....	493
aa. İade Borçlusu	493
bb. İade Alacaklısı	495
d. İadenin Yerine Getirilme Şekli.....	496
e. İade Borcunun Yerine Getirilmemesi.....	498
aa. İade ve Tahliye Davası.....	498
aaa. Genel Olarak.....	498
bbb. Devlet İhale Kanunu Uyarınca.....	499
bb. Tazminat.....	500
aaa. Gecikme Yüzünden Uğranılan Zararlar	500
i. Genel Olarak.....	500
ii. İstihkak Talebi Halinde	501
iii. Sözleşmeye Dayanılması Halinde	502
bbb. İfadadan Vazgeçip Tazminat Talebine Yer Olup Olmadığı.....	503
f. Zamanaşımı	504
2. İade Borcunun Kapsamı	505
a. Genel Olarak.....	505
b. Ana Kural: Eski Hale İade	506
aa. Genel Olarak.....	506
bb. Eski Halin İspatı	507
c. İstisnalar	509
aa. Olağan Eskime ve Bozulmalar	509
aaa. Genel Olarak.....	509
bbb. Aksine Anlaşma Yapmanın Mümkün Olmaması.....	510
bb. Kiraya Veren Rızasıyla Yapılan Değişiklikler	512
d. Kiralananın Gereği Gibi İade Edilmemesinin Sonuçları.....	513
aa. Genel Olarak.....	513
bb. Kiracının Tazminat Sorumluluğu.....	514
aaa. Şartları	514
i. Genel Olarak.....	514

ii. Sözleşmeye Aykırı veya Özensiz Kullanım.....	514
iii. Kusur	515
bbb. Gözden Geçirme ve Bildirim	516
i. Genel Olarak.....	516
ii. Gözden Geçirme Külfeti	517
iii. Bildirim Külfeti.....	519
(a) Bildirilecek Hususlar	519
(b) Bildirim Zamanı	520
(c) Bildirimin Şekli ve İçeriği	521
iv. Külfetlerin Yerine Getirilmemesinin Sonuçları.....	522
ccc. Tazmin Edilecek Zararlar.....	523
ddd. Zamanaşımı.....	526
3. Kiracının Masraflara İlişkin Talebi	526
B. Peşin Ödenen Kira Bedellerinin İadesi.....	528
C. Alt Kira Sözleşmesine Etkisi.....	529
1. Genel Olarak	529
2. İstisnalar	532
a. Kanuna Karşı Hile ve Muvazaa.....	532
b. Dolaylı Temsil İlişkisi.....	533
D. Yeniden Kiralama Yasağı.....	533
1. Genel Olarak.....	533
2. Hükmün Hukuki Niteliği.....	534
3. Yasağın Şartları	534
a. Kiralananın Boşaltılmasının Sağlanması	534
b. Yeniden Kiralama	536
c. Haklı Sebepin Var Olmaması	536
d. Eski Kiracının Öncelik Hakkının Bertaraf Edilmemesi.....	537
aa. Genel Olarak	537
bb. Yeniden İnşa ve İmar Sebebiyle Tahliyede	538
aaa. Hakkın Bertaraf Edilmesi	538
bbb. Öncelik Hakkının Kullanılması	540
4. Yaptırım.....	541

§ 4. YÜRÜRLÜK HUKUKU

I. Genel Olarak.....	543
A. Temel İlkeler.....	543
B. 6101 Sayılı Yürürlük Kanunu'nun Sistemi.....	544
1. Genel Olarak.....	544
2. Sözleşmelerin Geçerliliği.....	546
3. Sözleşmenin Sonuçları	547
a. Kural.....	547
b. İstisnalar	548
aa. Kamu Düzeni (YK. m.2).....	548
bb. İçeriği Kanunla Belirlenen İşlem ve İlişkiler.....	550
cc. Kazanılmamış Haklar	550
4. Sözleşmenin Sona Ermesi.....	551
5. Sonuç ve Özet	552
C. Kira Hukukunda Durum.....	552
II. Kira Hükümlerinin Yürürlüğü.....	555
A. Tarafların Borçları	555
1. Yan Giderleri Ödeme	555
2. Ayıba Karşı Tekeffül	555
3. Kira Bedelini Ödeme Borcu.....	555
4. Özen Borcu	556
5. Kiracının Diğer Borçları.....	557
B. Kira Sözleşmesinde Özel Durumlar	558
1. Kiralananda Yenilik ve Değişiklik.....	558
a. Kiraya Veren Tarafından Yapılan Değişiklikler	558
b. Kiracı Tarafından Yapılan Değişiklikler.....	559
2. Alt Kira ve Sözleşmenin Devri.....	559
a. Alt Kira ve Kullanım Hakkının Devri.....	559
b. Sözleşmenin Devri	560
3. Sözleşmenin Yasal Devri.....	561
4. Kiralananın Erken İadesi (Erken Tahliye)	561
5. Takastan Feragat Yasası.....	562
C. Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları.....	563
1. Uygulama Alanı	563
2. Kiracıyı Koruyucu Tedbirler	563

a. Bağlantılı Sözleşme Yapma Yasağı	563
b. Güvence Bedeli	564
c. Kiracı Aleyhine Düzenleme Yasağı.....	565
3. Kira Bedelinin Belirlenmesi ve Uyarlama	566
D. Sona Erme	567
1. Genel Olarak.....	567
2. Yeni Tahliye Sebebi.....	568
a. Belirli Süreli Kira Sözleşmelerinde	568
b. Belirsiz Süreli Kira Sözleşmelerinde.....	570
3. Kiralananın İadesi.....	571
4. Yeniden Kiralama Yasağı	571
III. Erteleme Hükümü	572
A. Konunun Gelişimi.....	572
B. Şartları.....	574
1. Kiracıya İlişkin Şart.....	574
2. İşyeri Kirası.....	576
C. Sonuçları.....	577
1. Genel Olarak.....	577
2. Ara Dönemdeki Durum.....	578
D. Yürürlüğü Ertelenen Hükümler.....	579
1. Sözleşmenin Devri (TBK. m.323).....	579
2. Erken Tahliye (TBK. m.325).....	580
3. Önemli Sebeple Fesih (TBK. m.331)	581
4. Bağlantılı Sözleşme (TBK. m.340)	582
5. Güvence Bedeli (TBK. m.342).....	582
6. Kiracı Aleyhine Değişiklik Yapma Yasağı (TBK. m.343)....	583
7. Kira Bedelinin Belirlenmesi (TBK. m.344).....	584
8. Kiracı Aleyhine Düzenleme Yasağı (TBK. m.346).....	584
9. Tahliye Sebeplerinin Sınırlılığı (TBK. m.354)	585
KAYNAKÇA	587